

РЕШЕНИЕ

№ 7852

гр. София, 15.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 76 състав,
в публично заседание на 15.11.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Пламен Панайотов

при участието на секретаря Снежана Тодорова, като разгледа дело номер **8998** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 126 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл. 68 от Закона за защита от дискриминацията /ЗЗДискр./

Образувано е по жалба от Министъра на здравеопазването чрез процесуалния си представител Х. А. Г. срещу Решение №326 от 25.08.2023г. по пр. №382/2021г. по описа на Комисията за защита от дискриминация. След образуване на производството е постъпила жалба с вх. №38811 на АССГ срещу Решение №316/25.08.2023 г. по описа на КЗД от Министерски съвет. Решение № 326/25.08.2023 г. по преписка № 382/2021 г. на Комисията за защита от дискриминация в частта, с която се установява на основание чл. 65. ал. 1 от Закона за защита от дискриминация, че предвидените в Наредбата за медицинската експертиза отправни точки за оценка на трайно намалената работоспособност и на вида и степента на увреждане в проценти, конкретно посочени в Раздел V Хипофизни нарушения, т. 2 от същата, са създадени условия за различно третиране на лица с телесна височина след приключване на растежа им между 80-145 сантиметра, като съобразно преценката на ТЕЛК/НЕЛК, е допуснато определяне на пожизнен или за определен срок на инвалидност и процент на нетрудоспособност, по отношение на тази група липа, в нарушение на чл. 4, ал. 3 от Закона за защита от дискриминация на основата на признак „увреждане“ и „лично положение“ и препоръчва на министъра на здравеопазването, да приеме всички необходими и възможни мерки за постигане целите на ЗЗДискр. като бъдат

предприети действия за обсъждане на проект за изменение и допълнение на Наредбата за медицинската експертиза с цел изравняване на възможностите на лицата с телесна височина след приключване на растежа им между 80-145 сантиметра, от въпросния подзаконов нормативен акт.

В жалбите се излагат подробни съображения за незаконосъобразност на №326 от 25.08.2023г. по пр. №382/2021г. по описа на Комисията за защита от дискриминация в оспорените части, като се иска тяхната отмяна.

В съдебното заседание министърът на здравеопазването не се представлява и не изпраща представител.

Министерският съвет на Република България се представлява от юрк. А., който моли жалбата да бъде уважена и оспореното решение отменено.

Ответникът – Комисията за защита от дискриминация не изпраща представител. В писмено становище чрез ю.к. Ю. И. оспорва основателността на жалбите и моли същите да бъдат отхвърлени.

Заинтересованата страна Национална организация „Малки български хора“ се представлява от Председателя С. Ч. . Той поддържа становище за неоснователност на жалбите.

Заинтересованата страна Национална експертна лекарска комисия не изпраща представител.

След като прецени събраните по делото доказателства, във връзка с доводите и съображенията на страните, Административен съд - София град приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Производството пред Комисията за защита от дискриминацията е образувано по повод на жалба от Национална организация „Малки български хора“ представлявана от Председателя С. Ч., в която са изложени оплаквания за дискриминация по признак „увреждане“ и лично положение „ по чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр. от страна на Министерския съвет, Министъра на здравеопазването и Национална експертна лекарска комисия.

Комисията за защита от дискриминация е приела сезирането за допустимо, образувала е производство и конституирала страните по преписката. След като е провела открити заседания с участие на страните и е събрала доказателства във връзка с твърдяната дискриминация, Комисията е приключила производството, като е издала акта, предмет на разглеждане в настоящето производство.

В хода на административното производство е установено, че посоченото в жалбата оплакване се заключава в оплакване за непряка дискриминация и неравно третиране въведени в Наредбата за медицинската експертиза /в сила от 16.07.2021г./ по отношение на определяне на степен на трайно намалена трудоспособност на лица с дефинитивни заболявания , водещи до ръст след приключване на растежа между 80 – 145 см. Наредбата предвижда , че за част от тези лица са определени пожизнени , а за други срочни ТЕЛК решения , които им е определена трайно намалена работоспособност.

Според мотивите на оспорваното решение в конкретния случай се касае за спор дали прилагането на оспорената Наредба за медицинската експертиза е в нарушение на чл.4,ал.3 от ЗЗДискр.

С постановление №225от 2021г. на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за медицинска експертиза са изменени конкретните изисквания в параграф 6. В приложение №1 към чл.63,ал.1,т.9 – Част девета“Вътрешни болести“ ,

подточка д, раздел V „Хипофизни нарушения“ се правят следните изменения и допълнения :

т.2.2.3 се променя така „ за жени от 119 до 110 см. , за мъже от 124 до 115 см. – 91% СЧП , с пожизнен срок.

т.2.2.4 се променя така „ за жени под 110 см. , за мъже под 115 см. – 100% СЧП , с пожизнен срок.

В оспореното решение се мотивира извод , че с посочените изменения на Наредбата за медицинската експертиза е налице непряка дискриминация по признак „увреждане“ и признак „лично положение“.

При така установеното от фактическа страна, съдът намира от правна страна следното:

Жалбите са допустими – подадени са срещу подлежащ на оспорване пред съд административен акт, от лица, адресати на акта, чиято правна сфера той засяга неблагоприятно и в законоустановения 14-дневен срок, в съответствие с разпоредбата на чл. 68 от ЗЗДискр. във връзка с чл. 152, ал. 1 и чл. 149, ал. 1 от АПК.

Разгледани по същество, жалбите са неоснователни, поради следните съображения:

Законът за защита от дискриминацията цели установяване и санкциониране на всяко поставяне в неравностойно положение въз основа на признаците, изброени в чл. 4, ал. 1 от закона или на всякакви други признаци, установени в закон или в международен договор, по който Република България е страна. В чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр. са посочени признаците, спрямо които се разпростира законовата забрана за дискриминация, включително и признакът „увреждане“. Признакът „лично положение „ не е определен с ясна дефиниция в закона . Този признак се разглежда като характеристика иманентно присъща на личността , същностна и трайна , която следва да бъде установена за всеки конкретен случай. КЗД безспорно е установила , че лицата с нисък ръст , породен от недостиг на растежен хормон , достигат ръст след приключване на растежа 80 и 145 см.В случая тези лица са носители на такъв същностен белег който ги отличава от останалите т.е се явява техен същностен белег. Безспорно тези лица имат дефинитивно и необратимо увреждане т.е са носители и на признака „увреждане“. Налице са доказателства , че текста в Наредбата за медицинска експертиза прави възможно неравно третиране спрямо лица с нисък ръст и поради тази причина е взето решение за наличие на дискриминация по смисъла на чл.4, ал.3 от ЗЗДискр.

Съгласно чл. 4, ал. 2 от ЗЗДискр. пряка дискриминация е всяко по-неблагоприятно третиране на лице на основата на признаците по ал. 1, отколкото се третира, било е третирано или би било третирано друго лице при сравними сходни обстоятелства.

Разпоредбата на чл. 4, ал. 3 от ЗЗДискр. определя непряката дискриминация като поставянето на лице или лица, носители на признак по чл. 4, ал. 1, или на лица, които, без да са носители на такъв признак, съвместно с първите търпят по-малко благоприятно третиране или са поставени в особено неблагоприятно положение, произтичащо от привидно неутрална разпоредба, критерий или практика, освен ако разпоредбата, критерият или практиката са обективно оправдани с оглед на законова цел и средствата за постигане на целта са подходящи и необходими.

По съответствие с процесуалния закон.

Оспореният административен акт е издаден от компетентен орган, определен съгласно правилата на чл.54 във вр. с чл.64, ал.1 от ЗЗДискр., според които след образуването на производство председателят на Комисията разпределя преписката на състав, който

определя между членовете си докладчик, а заседателния състав взема решение с обикновено мнозинство от членовете. В настоящия случай, това е изпълнено с Разпореждане на КЗД за възлагане преписката на Пети разширен заседателен състав. Оспореното решение е издадено при спазване на установената от закона писмена форма, съдържа предписаните в чл. 66 ЗЗДискр. реквизити, като не са допуснати съществени нарушения на административно-производствените правила. Посочен е издателят на решението, жалбоподателя, оплакванията им, извършените действия по проучването, становищата на ответната страна в производството, какво е установил органа от фактическа и правна страна и в крайна сметка какво е решението му по същество на казуса, т.е. съдържа диспозитив. Изложени са фактическите и правни основания за издаването му. Мотиви се съдържат в самото решение. При издаването му са спазени специалните административно-производствени правила, установени в чл.50 – чл.70 ЗЗДискр.

В съответствие с изискването на чл. 50, т. 1 ЗЗДискр. производството е образувано по жалба на засегнато лице. Определеният състав на свое заседание е определил докладчик от решаващия състав, след което са предприети действия по изпълнение на процедурата по проучване на преписката и събиране на доказателства, необходими за изясняване на спорните факти и обстоятелства /чл. 55, ал.1 ЗЗДискр./. В хода на това производство са представени писмени становища от всички страни, съпричастни към казуса и имащи отношение към издадената наредба, след което страните са поканени да се запознаят със събраните материали, да изразят становище по тях, както и да ангажират допълнителни доказателства и изложат твърденията си. Процедурата по проучване и събиране на доказателства е приключила със заключение на докладчика по преписката, обективизирано в доклад, след което е насрочено заседание на решаващия състав, за датата на което страните са били редовно уведомени. След което е постановено процесното решение.

КЗД е формирала в мотивите си извод, че е налице непряка дискриминация. Разпоредбата на чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр. съдържа забрана за всяка пряка или непряка дискриминация, основана на пол, раса, народност, етническа принадлежност, човешки геном, гражданство, произход, религия или вяра, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично или обществено положение, увреждане, възраст, сексуална ориентация, семейно положение, имуществено състояние или на всякакви други признаци, установени в закон или в международен договор, по който Република България е страна. По смисъла на чл.4, ал.3 от ЗЗДискр. „непряка дискриминация“ е поставяне на лице на основата на признаците по ал.1, в по-неблагоприятно положение в сравнение с други лица чрез привидно неутрална разпоредба, критерий или практика, освен ако тази разпоредба, критерий или практика е обективно оправдана с оглед на законова цел, и средствата за постигане на целта са подходящи и необходими. Съгласно специалната норма на чл.9 ЗЗДискр., след като страната, която твърди, че е жертва на дискриминация, представи факти, от които може да се направи извод, че е налице дискриминация, то ответната страна трябва да докаже, че правото на равно третиране не е нарушено. От анализа на цитираните норми следва извода, че за да е налице проява на дискриминация по смисъла на ЗЗДискр., е необходимо да са осъществени всички елементи от фактическия състав на приложимата специална правна норма, както от обективна, така и от субективна страна.

ЗЗДискр. цели установяване и санкциониране на всяко поставяне в неравностойно положение въз основа на признаците, изброени в чл. 4, ал. 1 от закона или на всякакви

други признаци, установени в закон или в международен договор, по който Република България е страна. За да е осъществен състав на нарушение на антидискриминационното законодателство, е необходимо да е установено различно третиране на лицето, извършено съзнателно, при наличие на пряка причинно-следствена връзка между неблагоприятното отношение и причината за него, изразяваща се в признак по цитирания чл. 4 от закона.

Неправомерният диференциран подход към дадено лице или определен кръг лица трябва да е обвързан от признак по чл. 4 от ЗЗДискр. В този смисъл не е достатъчно да се установи неблагоприятно третиране на определено лице или лица, а е необходимо да се докаже още, че това неблагоприятно третиране е извършено по някой от признаците, очертани в чл. 4 от ЗЗДискр., като следва да е налице и пряка причинно-следствена връзка между неблагоприятното отношение, в случая неблагоприятно третиране, и причината за него, която при всички случаи следва да се изразява в признак по цитирания чл. 4 от закона. За да се обоснове извод за наличие на дискриминация по някой от признаците по чл.4, ал.1 ЗЗДискр., следва да се направи сравнение между начина, по който лицето, което твърди, че спрямо него е осъществена дискриминация се третира, било е третирано или би било третирано, и начина на третиране на други лица, които са в същото или сходно положение, т.е. по отношение на които са налице сравними сходни обстоятелства. Именно обусловеността от защитения признак, а не самото деяние, без оглед на характеристиката, която е негово основание, го прави дискриминация, закононарушение по Закона за защита от дискриминация. Наличието на признак по чл.4 от ЗЗДискр. обуславя наличието на дискриминация . Съдът приема , че е налице причинно – следствената връзка между признак и неблагоприятно третиране. Мотивите в оспореното решение на КЗД са съобразени със становището на СЕС , изложени в Решение от 21.10.2021г. по дело С-824/2019г.

С оглед изхода на спора и доколкото от процесуалния представител на ответника е претендирано присъждане на юрисконсултско възнаграждение, то жалбоподателите следва да бъдат осъдени да заплати на ответника, на основание чл. 143, ал. 4 от АПК, сумата в размер на 150 /сто и петдесет/ лева, представляваща юрисконсултско възнаграждение, определено по реда на чл. 37, ал. 1 от Закона за правната помощ и чл. 24 от Наредбата за заплащане на правната помощ.

Поради това и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК Административен съд – София град, 76-ти състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата от Министъра на здравеопазването и жалбата от Министерския съвет на Република България, срещу Решение № 326/25.08.2023 г. по преписка № 382/2021 г. на Комисията за защита от дискриминация в частта, с която се установява на основание чл. 65. ал. 1 от Закона за защита от дискриминация, че предвидените в Наредбата за медицинската експертиза отправни точки за оценка на трайно намалената работоспособност и на вида и степента на увреждане в проценти, конкретно посочени в Раздел V Хипофизни нарушения, т. 2 от същата, са създадени условия за различно третиране на лица с телесна височина след приключване на растежа им между 80-145 сантиметра, като съобразно преценката на ТЕЛК/НЕЛК, е допуснато определяне на пожизнен или за определен срок на инвалидност и процент на нетрудоспособност, по отношение на тази група лица, в нарушение на чл. 4, ал. 3 от Закона за защита от дискриминация на основата на признак „увреждане“ и „лично

положение“ и препоръчва на министъра на здравеопазването, да приеме всички необходими и възможни мерки за постигане целите на ЗЗДискр. като бъдат предприети действия за обсъждане на проект за изменение и допълнение на Наредбата за медицинската експертиза с цел изравняване на възможностите на лицата с телесна височина след приключване на растежа им между 80-145 сантиметра, от въпросния подзаконов нормативен акт.

Осъжда Министъра на здравеопазването и Министерския съвет на Република България да заплатят на ответника сумата от по 75 лева , представляващи разноски за юрисконсултско възнаграждение.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от деня на съобщението, че решението е изготвено.

СЪДИЯ: